

РОЗДІЛ I

Граматична семантика

УДК 811.112.2'36-112

Олександра Бакуменко

Семантичні особливості дієслівних префіксів *be-* та *ent-* у німецькій мові

У статті досліджено семантику німецьких дієслів із префіксами *be-* та *ent-*. Актуальність теми зумовлена підвищенням інтересу лінгвістів до дієслівної префіксації в німецькій мові. Мета цієї роботи полягає в розкритті семантичних особливостей дієслів із префіксами *be-* й *ent-*, що визначають їхнє вживання в мові. Установлено, що в основі семантичної структури обох префіксів міститься абстрактне просторове значення, що вказує на їх приєднане походження. Окрім здійснення функції семантичної модифікації твірної основи, префікси здатні змінювати синтаксичну репрезентацію аргументної структури речення.

Ключові слова: префіксальні дієслова, просторове значення, аргументна структура, інкорпорація, фігура, фон, семантична модифікація.

Постановка наукової проблеми та її значення. Чимало наукових праць порушують питання щодо специфіки префіксації дієслів у німецькій мові. Однією з проблем лінгвістичних дискусій тривалий час був і лишається сьогодні феномен дієслів із першим прислівниково-приєднанним компонентом. Про це свідчать праці М. Д. Степанової, К. А. Левковської, О. С. Кубрякової, Г. Ціфонун, С. Шлотхауер, Л. Колемайнен, Ж. Поіто, Л. Айхінгер. У діахронії префіксацію дієслів досліджували Я. Грім, Г. Пауль, В. Вільманс.

Розглядаючи природу префіксального словотвору дієслів у німецькій мові, одні лінгвісти значну увагу приділяли аналізу саме семантичних особливостей таких дієслів (Г. Мунган, В. Фляйшер, І. Барц), інші робили акцент на морфолого-семантичних характеристиках (Г. Альтман, С. Кеммерлінг, Б. Еггелте). Аналіз дієслів, що утворені за допомогою відокремлюваних часток, за семантичними, морфологічними та синтаксичними критеріями проводили Г. Ціфонун, С. Шлотхауер, Л. Колемайнен, Ж. Поіто. Однак неоднакове розуміння явища відокремлюваних компонентів засвідчило відсутність системного уніфікованого підходу, за яким можна було б розглянути всі характеристики дієслів, утворених за допомогою прислівниково-приєднанних компонентів, аби визначити статус першого елемента таких дієслів.

Однозначність поглядів відсутня й у тлумаченні природи першого невідокремлюваного компонента дієслова. На відміну від сучасних дослідників, що розглядають їх як префікси, Я. Грім, Г. Пауль, В. Вільманс вважають такі елементи частиною словоскладання.

Отже, актуальність теми зумовлена спрямованістю лінгвістичних досліджень на виявлення закономірностей у морфолого-семантичній структурі префіксальних дієслів та їхньому функціонуванню в мові.

Мета роботи – аналіз семантичної структури досліджуваних дієслів та визначення її впливу на їх функціонування в мові.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання відповідних **завдань**:

- 1) визначити семантичні особливості досліджуваних префіксальних дієслів;
- 2) проаналізувати прояв семантики префіксів на синтаксичному рівні.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Дієслова з невідокремлюваним першим прислівниково-приєднанним елементом В. Вільманс та Г. Пауль схарактеризували як «стійкі композити» [10, с. 3]. Імовірно вони врахували факт існування в давньо-

верхньонімецькій мові прийменників і префіксів, що походили від них і функціонували одночасно з ними, тобто такі дієслова виступають за своєю структурою складними (композицями), елементи яких можуть уживатися в мові і окремо із власним лексичним значенням. Наприклад, *irfaran* (діватися) і *bisprehhan* (ганити, осуджувати) та прийменники *ir* (із, від, поза) і *bi* (біля, поблизу). Проте значення цих префіксів прийменникового походження в дієсловах та семантика відповідних прийменників не збігаються, що засвідчує належність дієслівних елементів *ir-* і *bi-* до префіксів [8, с. 293]. Адже, відповідно до твердження К. А. Левковської, однією з основних умов переходу основи в афікс є її семантична ізоляція [2, с. 191]. Також дослідниця зазначає, що терміном «префікси» позначаються словотвірні морфеми, котрі на певному етапі розвитку мови не мають відповідників у яких-небудь основах [1, с. 299].

Префікс – препозитивна афіксальна морфема, яка приєднується до твірної основи не досить стійко, на відміну від суфікса, і має характер уточнюючої частки. Така фонетична, морфологічна та семантична автономність префікса, напевно, призвела до того, що деякі вчені вважали цей спосіб словотворення словоскладанням. Це твердження можна спростувати, оскільки префікс є словотвірним формантом [2, с. 195].

Префікси не вказують на належність твірної основи до певної частини мови. Саме ця особливість префіксації споріднює її зі словоскладанням. Префікси модифікують твірну основу в семантичному та синтаксичному планах. Відтак вони стають компонентами значення похідного слова [1, с. 300].

Семантична модифікація охоплює різноманітні процеси. Вона полягає в просторовій та часовій класифікації дії, її модальній специфікації. Префіксальне дієслово може набувати також видових характеристик.

Просторове значення тією чи іншою мірою міститься в словотвірному форманті дієслова, утвореного за допомогою частки прислівниково-прийменникового походження чи префіксів *be-*, *ge-*, *er-*, *ent-*, *ver-* [6, с. 316]. Ці префікси походять від спільногерманських превербів: **bi-*, **ga-*, **us-*, **and-* та **fra-/fer-/fur-*. Зазначені преверби утворені внаслідок сполучення дієслів із прийменниками, що, зі свого боку, походять від прислівників зі значенням локативності [4, с. 212]. Отже, п'ятьом дієслівним префіксам у сучасній німецькій мові притаманне більш абстрактне (динамічне) просторове значення, на відміну від часток прислівниково-прийменникового походження, яким властиве конкретніше прислівникове (значення виміру), наприклад, *aufschauen* (дивитися вгору) чи прийменникове значення *ankleben* (наклеювати) – *an die Wand kleben* (клеїти на стіну) [6, с. 317].

Спільногерманський префікс **bi-* мав значення «навколо», але вже в давньверхньонімецькій (двн) мові воно було майже втрачене. Замість нього розвинулося позначення транзитивності, в основі якої було значення «цілковитого охоплення об'єкта ознакою», наприклад, двн *bistandan* – «стояти навколо» перетворилося на «оточувати» [4, с. 219].

На сучасному етапі розвитку мови основною функцією дієслів із префіксом *be-*, що мають дієслівну твірну основу, є перетворення базисного дієслова на перехідне: *auf etw. fahren* (їхати по чомусь) – *etw. befahren* (їздити, об'їхати) [6, с. 320]. Однак у певних віддієслівних утвореннях простежується поширення значення певної дії на всю поверхню предмета: *Blumen mit Wasser begießen* (Залити квіти водою), *die Gartenwege mit Sand bestreuen* (Посипати піском доріжки в саду). Дієслова з префіксом *be-*, утворені від іменників, мають значення «забезпечення об'єкта певним предметом» (орнативні дієслова): *beflügeln* (окрилити), *betiteln* (озаглавити) [3, с. 338].

Дієслова, утворені від прикметників, позначають «набуття об'єктом певної ознаки»: *befähigen* (навчати, давати можливість), *befreien* (звільняти).

У деяких випадках префікс *be-* може надавати значенню твірної основи підсилювального відтінку: *befragen* (опитувати), *beschützen* (оберігати).

Невелика кількість дієслів із префіксом *be-* зазнали ідіоматизації: *beginnen* (починати), *bedingen* (зумовлювати) [9, с. 77].

Просторові характеристики спільногерманського префікса **and-* 1) «з», «геть», «від»; 2) «проти». Першому значенню відповідає двн дієслово *intgangan* (їти геть, гинути), другому – *intquedan* (заперечувати, «казати проти»). У результаті переосмислення вищезазначених просторових значень дієслова набули семантики привативності, тобто усунення ознаки, що міститься у твірній основі: двн *interben* (позбавити спадку) [4, с. 223].

У сучасній німецькій мові багатьом дієсловам із префіксом *ent-* притаманне значення прива- тивності. Здебільшого до них належать відіменникові утворення: *entwässern* (осушувати, зневодню- вати), *entkorken* (відкорковувати), *entölen* (знежирювати), *entadeln* (позбавляти дворянського ти- тула), *entschlüsseln* (розшифровувати) [9, с. 82]. Певна кількість дієслів із префіксом *ent-* мають зна- чення «йти геть, зникати з поля зору». Як правило, це дієслова, що утворилися від основ дієслів на позначення руху: *j-m entlaufen* (втекти від когось). Низка основ неперехідних дієслів у поєднанні з *ent-* позначає «напрямок руху від об'єкта»: *entströmen* (вумикати), *entsteigen* (підніматися), *entstehen* (перен. виникати). Основи перехідних дієслів у результаті префіксації набувають значення «позбав- лення когось чогось»: *j-m etwas entreißen* (вирвати щось у когось) [3, с. 339]. Деякі дієслова мають інхотативне значення: *entzünden* (запалити, розпалити, підпалити). За допомогою префікса може відбуватися підсилення значення базисного дієслова: *entleeren* (спорожнювати), *entfliehen* (ряту- ватися втечею). Нараховується невелика кількість префіксальних дієслів, у яких більше не просте- жується зв'язок між твірною основою та префіксом: *entsprechen* (відповідати (чомусь)), *entbehren* (бути позбавленим (чогось)), *entgegen* (заперечувати) [9, с. 82].

Міцніший взаємозв'язок між семантикою похідного дієслова і його синтаксичними характе- ристиками робить спробу простежити П. Айзенберг. Звертаючись до теорії семантичних відмінків, науковець аналізує аргументну структуру префіксальних дієслів. Так, у тривалентних дієсловах із префіксом *ent-* типу *entführen* (викрасти), *entleihen* (позичати) іменник у давальному відмінку виконує роль реципієнта. А давальний відмінок неперехідних дієслів на позначення руху вказує на джерело цього руху. Загалом дієсловом, утвореним за допомогою префікса *ent-*, властива така аргументна структура: підмет – агенс, прямий додаток – пацієнс, непрямий додаток – реципієнт чи джерело дії [5, с. 264].

Префікс *be-* слугує для утворення перехідних дієслів від різноманітних твірних основ. У більшості випадків похідне дієслово успадковує валентну структуру базисного дієслова. Іноді прямі додатки непохідного та префіксального дієслів відрізняються своїми семантичними ролями:

a) *Sie liefert ihm Bücher.* – Вона постачає йому книжки.

Das Kind ist ruhig. – Дитина спокійна.

b) *Sie beliefert ihn mit Büchern.* – Вона забезпечує його книжками.

Jemand beruhigt das Kind. – Хтось заспокоює дитину.

У перших прикладах (а) реципієнт перетворюється на пацієнта, а в других (б) – агієнс на пацієнца. На думку П. Айзенберга, здатність префікса *be-* успадковувати валентну структуру від твірної основи свідчить про його властивості «вершини» слова [5, с. 262]. Із цією думкою не по- годжується Б. Р. Мейлор. Учений вважає, що утвореним від прийменників префіксам притаманна властивість вираження стану або зміни стану. Така ознака не впливає на категоріальні характери- стики непохідного дієслова, а здатна лише модифікувати значення мотивуючої основи. Позначення стану або зміни стану передається за допомогою прийменникової сполуки, або ця характеристика інкорпорується в дієслово шляхом приєднання до нього префікса, наприклад:

Er antwortete auf den Brief. – Er beantwortete den Brief.

Vin *antwortete* *auf* *den* *Brief*. – Він *antwortete* *auf* *den* *Brief*.

Між обома реченнями немає різниці в семантиці. Дієслово з префіксом *be-* має прямий додаток, що є альтернативним вираженням прийменникового додатка. Це означає, що префікс *be-* не лише змінює неперехідне дієслово на перехідне, а й вносить зміни до синтаксичної репрезентації аргу- ментної структури речення.

Для того, щоб простежити, чи відбувається зміна стану, проводиться аналіз аргументів у ре- ченні. Для цього застосовують терміни, запозичені з гештальт-психології: фігура та фон. Розміщення об'єкта, що рухається або займає певну позицію в просторі (фігура), розглядається відносно іншого об'єкта (фона). У наступних прикладах об'єкт-фігура підкреслений, а об'єкт-фон виділений напівжирним шрифтом:

a) *Er lud **Stroh** auf den **Wagen**.* Він *lud* *Stroh* *auf* *den* *Wagen*. Він *lud* *Stroh* *auf* *den* *Wagen*.

b) *Er belud **den** **Wagen** mit Stroh.* Він *belud* *den* *Wagen* *mit* *Stroh*. Він *belud* *den* *Wagen* *mit* *Stroh*.

Як бачимо, сіно – об'єкт, що рухається відносно іншого об'єкта, вираженого іменником *Wagen*. У першому реченні об'єкт-фігура – прямий додаток простого дієслова. У другому реченні об'єкт-фон із прийменникового перетворюється на прямий додаток префіксального дієслова. Отже, за допомогою

додавання префікса *be-* до основи дієслова відбувається зосередження більшої уваги на об'єкті-фоні [7, с. 40].

«Фігура» може виражатися підметом:

а) *Er lächelte über mein Einkommen.* Він сміявся з мого прибутку.

б) *Er belächelte mein Einkommen.* Він посміювався над моїм прибутком.

Як і в попередньому прикладі, прямий додаток префіксального дієслова – це об'єкт-фон. Отже, префікс *be-*, так само як і прийменник, має значення спрямованості дії в напрямку до об'єкта-фону.

У дієсловах, утворених за допомогою додавання префікса *be-* до іменникової основи, спостерігається інкорпорація лексичного матеріалу іменника в структуру префіксального дієслова. Перебіг цього процесу відбувається згідно з принципом заміни «вершини», що є різновидом руху «вершини». За цим правилом можливим є лише включення однієї «вершини» до структури слова. При внесенні другої «вершини» до складу слова зміст першої може бути анульований. Із цього можна зробити висновок, що префікс не може бути «вершиною» дієслова. Вищезазначене можна проілюструвати на таких прикладах:

а) *Er machte Flaggen an das Schiff.* Він установив прапори на кораблі.

б) *Er beflaggte das Schiff.* Він оснастив корабель прапорами.

Об'єкт-фігура стає складовою частиною префіксального дієслова.

Заміна вершини не відбувається в тих випадках, коли основа дієслова вже має відповідний лексичний матеріал:

а) *Er deckte Flaggen an das Schiff.*

б) *Er bedeckte das Schiff mit den Flaggen.*

Оскільки об'єкт-фігура не може бути включений до складу дієслова, він залишається на місці, але має бути маркованим завдяки прийменникові, що вимагає від нього конкретного відмінка. У цьому випадку об'єкт-фон не може відокремлюватися від прийменника, який ним керує. А оскільки значення прийменника інкорпорується в значення префікса *be-*, то об'єкт-фон стає прямим додатком префіксального дієслова [7, с. 62].

Якщо префікс *be-* надає основі дієслова значення спрямованості дії на певний об'єкт із метою поширення дії на його поверхні або забезпечення цього об'єкта певним предметом, то префікс *ent-* має антонімічне значення. Дієслово із цим префіксом позначає дію, направлену від об'єкта, часто з метою позбавлення його від якогось предмета:

а) *Er entthob den Minister seines Postens.* Він звільнив міністра з його посту.

б) *Er entnahm dem Buch ein gutes Zitat.* Він узяв із цієї книжки гарну цитату.

У першому реченні дія відбувається в напрямку до об'єкта-фону, а в другому – у протилежному напрямку.

У неперехідних дієсловах «фігура» або «фон» виражені підметом:

а) *Er entstammt einer guten Familie.* Він походить родом із гарної родини.

б) *Das Auto entbehrte jedes Komforts.* Машина бракує будь-якого комфорту.

У першому випадку спостерігаємо наближення об'єкта-фігури до об'єкта-фону, у другому прикладі простежуємо протилежний процес.

Так само, як і в дієсловах, утворених приєднанням префікса *be-* до іменникової основи, у відіменникових дієсловах із префіксом *ent-* здійснюється інкорпорація об'єкта-фігури в структуру дієслова:

Der Wind entblätterte den Baum. Вітер обтрусив листя з дерева [7, с. 109].

Німецька мова має незначну кількість дієслів із префіксами *be-* та *ent-*, у яких зміну стану слід розглядати не як рух одного об'єкта (фігури) відносно іншого (фону), а як зміни, що відбулися в об'єкті-фігурі відносно його попереднього місця знаходження чи стану. У цьому випадку фон буде прихованим:

а) *Das Haus besteht seit hundert Jahren.* Дім існує протягом ста років.

б) *Seine Worte beruhten auf Wahrheit.* Його слова мають правдиве підґрунтя.

с) *Er beharrte auf Pünktlichkeit.* Він наполягає на точності.

У цих прикладах «фігура», виражена підметом зазнала змін відносно попереднього стану [7, с. 130].

Префікс *ent-* може надавати дієсловам такого типу значення «повернення до попереднього стану»:

Er entfaltete die Flagge. Він розгорнув прапор.

У деяких випадках *ent-* позначає інтенсифікацію переходу до іншого стану: *Mein Trotz entflammte seinen Zorn. Моя впертість розпалила в ньому гнів.*

Висновки. Отже, префіксам *be-* та *ent-* притаманне абстрактне просторове значення, що є наслідком їх прийменникового походження. Префікс *be-* позначає спрямованість дії дієслова на певний об'єкт із метою її поширення в ньому. Дієслова з префіксом *ent-* мають протилежне значення. У них дія направлена від об'єкта. Від цих значень у процесі розвитку мови виникли інші. Уже в давньоверхньонімецькій мові зафіксовані випадки вживання транзитивних дієслів із префіксом *be-* та привативних дієслів із префіксом *ent-*. На цьому етапі розвитку мови продуктивними є перехідні дієслова з префіксом *be-* та відіменникові дієслова з префіксом *ent-* із привативним значенням.

У більшості випадків просте дієслово з прийменниковим додатком можна замінити на префіксальне дієслово з прямим або непрямым додатком, не змінюючи особливо значення при цьому. Це свідчить про те, що для префіксів *be-* та *ent-* характерні просторові значення, властиві прийменникам. Окрім того, префікси здатні змінювати синтаксичну репрезентацію аргументної структури речення. Для відіменникових префіксальних дієслів характерна інкорпорація лексичного матеріалу іменника-основи в структуру префіксального дієслова «вершини». Функцією префікса є лише модифікація мотивуючої основи.

Перспективи подальшого дослідження. Предметом подальших лінгвістичних розвідок має бути встановлення характеру синтаксичного зв'язку між префіксом та дієсловом у давньоверхньонімецькому періоді розвитку мови, оскільки в той час тривав процес приєднання префіксів до основи дієслова. Адже в спільногерманську епоху не існувало моделей із невідокремлюваними префіксами. У сучасній німецькій мові має бути встановлений статус відокремлюваних прислівниково-прийменникових перших елементів дієслів, які деякі сучасні дослідники визначають як інкорпорацію. Для розв'язання цього завдання потрібно дослідити структурно-семантичні та функціональні особливості таких дієслів.

Список використаної літератури

1. Левковская К. А. О специфике префиксации в системе словообразования / К. А. Левковская // Вопросы грамматического строя : сб. ст. – М. : АН СССР, 1955. – С. 299–321.
2. Левковская К. А. Лексикология немецкого языка : пособие для учителей / Ксения Аристарховна Левковская. – М. : Учпедгиз, 1956. – 247 с.
3. Левковская К. А. Немецкий язык. Фонетика, грамматика, лексика : учебник / Ксения Аристарховна Левковская. – [2-е изд.] – М. : Изд-во МГУ, 2004. – 368 с.
4. Сравнительная грамматика германских языков : в 5 т. / [гл. ред. М. М. Гухман, В. М. Жирмунский, Э. А. Макаев, В. Н. Ярцева]. – М. : Наука, 1963. – Т. IV. – 1966. – 496 с.
5. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik. Das Wort / Peter Eisenberg. – Stuttgart ; Weimar : Metzler, 2004. – 520 S.
6. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache / W. Fleischer, I. Barz. – [3. Aufl.] – Tübingen : Niemeyer, 2007. – 371 S.
7. Maylor. B. R. Lexical template morphology: change of state and the verbal prefixes in German / B. Roger Maylor. – Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2002. – 284 p.
8. Meineke E. Einführung in das Althochdeutsche / E. Meineke, J. Schwerdt. – München ; Wien ; Zürich : Schöningh, 2001. – 350 S.
9. Mungan G. Morphologie und Semantik der von deutschen Partikel- und Präfixverben abgeleiteten Substantiva: eine kritische Untersuchung / Güler Mungan. – München : Iudicium, 1995. – 197 S.
10. Poitou J. Komposition und Derivation vs. Inkorporation/ J. Poitou // Verbale Wortbildung im Spannungsfeld zwischen Wortsemantik, Syntax und Rechtschreibung. – [2. Aufl.] – Tübingen : Stauffenburg, 2011. – S. 1–11.

Бакуменко Александра. Семантические особенности глагольных приставок *be-* и *ent-* в немецком языке. В статье исследуется семантика немецких глаголов с приставками *be-* и *ent-*. Актуальность темы обусловлена повышенным интересом лингвистов к глагольной префиксации в немецком языке. Цель данной работы состоит в том, чтобы раскрыть семантические особенности глаголов с приставками *be-* и *ent-*, с помощью которых объясняется употребление префиксальных глаголов в языке. Установлено, что в основе семантической структуры обеих приставок содержится абстрактное значение пространства, которое указывает на их происхождение от предлогов. Кроме выполнения функции семантической модификации производящей основы, приставки способны изменять синтаксическую репрезентацію аргументной структуры предложения.

Ключевые слова: префиксальные глаголы, значение пространства, аргументная структура, инкорпорация, фигура, фон, семантическая модификация.

Bakumenko Oleksandra. The Semantic Features of Verbal Prefixes be- and ent- in German. The article deals with the research of the semantics of German verbs with prefixes be- and ent-. The theme is actual due to the increasing interest of linguists to verbal prefixes in German. The aim of the work is to reveal the semantic features of verbs with prefixes be- and ent- that define their usage in the language. We have found out that the basis of the semantic structure of both prefixes is an abstract spatial meaning which indicates that they are derived from prepositions. In addition to performing the function of semantic modification prefixes are able to change the syntactic representation of the argument structure of the sentence.

Key words: prefixed verbs, spatial meaning, argument structure, incorporation, Figure, Ground, semantic modification.

Стаття надійшла до редколегії
20.02.2013 р.

УДК 811.111'37

Наталія Бигунова

Содержательные и функционально-коммуникативные свойства речевого акта одобрения (на материале англоязычного художественного дискурса).

В статье анализируются функционально-коммуникативные свойства речевого акта одобрения в англоязычном художественном диалогическом дискурсе. Изучены иллокутивные цели и перлокутивный эффект речевого акта одобрения, определен объект речевого акта одобрения, классифицированы лексические и грамматические средства выражения одобрения.

Одобрение определяется как положительно-оценочный экспрессивный синкретический речевой акт, отличающийся, как правило, прямой формой реализации. Автор приходит к выводу о том, что речевой акт одобрения реализует стратегии как позитивной, так и негативной вежливости. В работе акцентируется положение о том, что речевой акт одобрения формулируется преимущественно в рамках реагирующего коммуникативного хода. Исследование также показало, что адресатом одобрения всегда является собеседник, который, однако, никогда не выступает объектом оценки. Автор убежден в том, что объектами одобрения являются неодушевленные предметы, идеи и явления.

Ключевые слова: оценка, речевой акт, одобрение.

Категория оценки является ключевой в развитии процесса коммуникации, она объединяет в себе как прагмасоциолингвистические характеристики коммуникантов, так и черты их речевого поведения. Оценочный аспект коммуникации отражает взаимодействие действительности и человека: объективный мир воспринимается говорящим с точки зрения его соответствия ценностным параметрам – добра и зла, красоты и уродства, пользы и вреда и т. д., и это восприятие определенным образом выражается средствами разных уровней языка: лексическими, грамматическими, лексическими, интонационными.

Оценка проявляется в большом разнообразии речетворческой деятельности адресанта/адресата и обладает антропоцентрическим характером, изучение которого приобретает все большее значение в последнее десятилетие. Функциональная семантика оценки отражена в комплексных трудах Н. Д. Арутюновой, А. А. Ивина, Е. М. Вольф, Т. В. Булыгиной, А. Д. Шмелева, А. А. Романова и др.

Оценка как аксиологическая категория может, в частности, коммуникативно проявляться или вербализоваться в речевых актах (РА) одобрения, похвалы, комплимента и лести.

В данном исследовании предпринята попытка функционально-коммуникативного описания положительно-оценочного РА одобрения. Данный РА крайне мало исследован лингвистами. Многие ученые, занимающиеся РА похвалы, не разграничивают похвалу и одобрение и номинируют все контексты одобрения как речевой акт похвалы (Е. С. Петелина, И. А. Конова, И. Г. Дьячкова). Исключительно одобрению посвящено исследование Е. В. Ярошевич, сравнивающее конструкции одобрения с конструкциями поощрения с точки зрения парадигматического синтаксиса. Таким обра-